

Manuál pro učitele

New Czech Step by Step a
Tschechisch Schritt für Schritt



Lekce 12

Zobrazit všechna schémata z lekce 12

Celá tato lekce je věnována vysvětlení vidu. Vid se zde neučí v souvislosti s budoucím časem, ale nejprve na čase minulém (strany 125, 126 a 127), což umožňuje studentům dobře pochopit významový rozdíl. Teprve později (strana 128 a 129) přistupuje budoucí čas. K této problematice viz taky článek L. H. K [metodice výuky českého vidu](#).

str. 124:

Poznámka 1: Na vysvětlenou k významu vidů můžeme zjednodušeně, avšak velmi přílehavě říct, že imperfektivní slovesa vyjadřují **proces** (nelimitovaný nebo opakovaný) a perfektivní **rezultát**. Lze taky dodat, že imperfektivní slovesa děj "filmují", zatímco perfektivní "fotografují" jeho výsledek (toto vysvětlení je převzato z učebnice Čeština pro středně a více pokročilé). Velmi zajímavé přirovnání používá americká lingvistka Laura A. Janda (viz její stránky www.unc.edu/~lajanda). Vysvětluje studentům imperfektivní děje pomocí hromádek písku (můžou se prolnout), zatímco pro zobrazení perfektivních dějů používá kameny/tenisáky (nemůžou se prolnout).

Pokud se studenti zajímají o tvoření vidů, odkážeme je **str. 234**. Začátečníky s tím ale není třeba zatěžovat. **Studenti se stejně vidové dvojice musí prostě naučit!** Dbáme však maximálně na jednu věc: totiž to, aby se je vždy učili v pořadí imperfektivní/perfektivní, a tímto způsobem nová slovesa i uvádíme sami (i k tomu viz článek L. H. K [metodice výuky českého vidu](#)).

str. 124 /vstupní text

Vstupní konverzace. Učitel se zeptá studentů:
www.czechstepbystep.cz

Jaké domácí práce děláte doma?

Jaké práce dělá váš partner, rodiče, děti atd.?

Musí domácí práce dělat jenom ženy?

Jaké domácí práce musíte dělat každý den, každý týden a jednou za rok?

Děláte "jarní úklid"?

Studenti mohou používat slovní zásobu ze strany 130.

Vstupní aktivita: Učitel rozdává studentům nová slovesa (**Schéma S12C**) a s pomocí studentů nebo s pomocí obrázků ze **str. 131 a 132** je předučí.

1. poslech (bez textu). Studenti řadí slovesa z textu pod sebe tak, jak je slyší v textu.

2. poslech (bez textu). Studenti dostanou rozstříhané perfektivní slovesa (**Schéma S12D**). Studenti se je snaží přiřadit k jejich imperfektivním ekvivalentům. Kontrola dalším poslechem.

Poznámka: Na základě tohoto postupu by si studenti měli uvědomit rozdíl mezi významy nedokonavých a dokonavých sloves. Velmi jednoduše ho můžeme popsat slovy, že imperfektivní slovesa vyjadřují **proces** (nelimitovaný nebo opakovaný) a perfektivní **rezultát**.

Aktivita: Zopakování vstupního textu. **Schéma S12E**. Studenti doplňují slova z tabulky do textu.

str. 125 - 129:

Aktivita 1: K procvičení perfektivních sloves můžeme využít pexeso - viz **Schéma S12A**. Imperfektivní a perfektivní tvary lze vytisknout na papíry různé barvy a tak je barevně odlišit. Pokud je pexeso příliš těžké nebo zdouhavé, studenti mohou pomíchané kartičky prostě jen řadit do dvojic.

Aktivita 2: Předvádění činností - tzv. šarády. **Schéma S12B**. Student dostane vždy jednu kartičku. Podle zadání předvádí uvedenou aktivitu a ostatní hádají, co udělal. Zadání lze samozřejmě všelijak komicky modifikovat (např. vypít nějaké velmi hořké pití apod.)

Varianta: jeden student sedí zády k tabuli. Na tabuli je napsáni např. *udělal*, *jsi čaj*, *snědl jsi oběd* atd. Ostatní mu vysvětlují, co udělal, aniž by použili slovo z tabule.

Aktivita 3: Obrázky. Učitel přinese do třídy obrázky z časopisů a reklam. Studenti říkají, co všechno musel člověk na obrázku udělat předtím. Např.: *Na obrázku je člověk, který pije čaj. Předtím musel koupit čaj, uvařit vodu* atd

Aktivita 4: Studenti mohou namalovat, co udělali/udělají o víkendu. Musí k tomu využívat pouze perfektivní slovesa. Pak dají své obrázky jinému studentovi a ten musí podle nich popsat, co student udělal/udělá.

Aktivita 5: Procvičení imperfektivních/perfektivních sloves. Učitel rozdává každému studentovi **Schéma S12F**. Pak diktuje slovesa, která studenti už znají z lekce 12, a to v libovolné vidové formě, např. *uvařit*, *dělat*, *opravit*, *napsat* atd. Studenti zapisují slovesa do schématu vpravo či vlevo, podle toho, kam si myslí, že patří. Pak si text ve dvojicích zkontrolují. V druhé fázi práce doplňují zbývající tvary.

Cvičebnice str. 72/cv. 8

Pokud studentům přečtete nebo nahrajete na diktafon text ze cvičebnice *Lucie plánuje víkend*, můžete využít následující schéma [CvS12A](#).

Písničky: V těchto písničkách najdeme hodně sloves v perfektivních tvarech.

Petr Janda: Skončili jsme, jasná zpráva

Anna K.: Nebe

W+V: Život je jen náhoda (Tuto písničku doporučila Marie Poláčková.)

Texty písní můžete najít na

<http://hudba.hradiste.cz>